

РЕШЕНИЕ

№ 1476

гр. София, 01.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 127 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯНА М. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря Г.ХР.ХР.
като разгледа докладваното от ЯНА М. ФИЛИПОВА Гражданско дело № 20211110125646 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 415, ал. 1 вр. чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано по искова молба от [фирма] против [фирма], уточнена с молби от 28.05.2021 г. и 02.08.2021 г., с искане да бъде признато за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумата в размер на 8816,57 лева, представляваща сбор от непогасени задължения по четири броя фактури (фактура № ****/31.07.2019 г., фактура № ****/24.08.2019 г., № фактура ****/31.08.2019 г. и фактура № ****/16.09.2019 г. на обща стойност 9932,97 лева), ведно със законна лихва за забава върху вземането от подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на 29.10.2020 г. до окончателното му погасяване, и сумата в размер на 964,92 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 01.10.2019 г. до 28.10.2020 г., за която сума е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение от 14.12.2020 г. по ч. гр. д. № 54990/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 127 състав, срещу която длъжникът е подал възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК.

В исковата молба са изложени твърдения, че страните по спора са били в трайни търговски отношения, по силата на които ищецът доставял различни видове сладкарски изделия по заявки на ответника, които обикновено били правени по телефона, а при получаване на продукцията били подписвани стокови разписки. Съгласно установените отношения плащанията по издадените от ищеца фактури за доставени изделия били заплащани от ответника по банков път. Процесуалният представител на страната поддържа, че в периода от месец юли до месец септември 2019 г. е доставил сладкарски изделия, подробно описани като асортимент, количество, качество и стойност в издадени и

двустранно подписани фактури, по заявка на ответното дружество, като ищецът изпълнил задължението си да достави поръчаните изделия, които били приети от ответника без възражения. В исковата молба са изложени твърдения, че за сочените доставки били издадени следните фактури: фактура № *****/31.07.2019 г., фактура № *****/24.08.2019 г., № фактура *****/31.08.2019 г. и фактура № *****/16.09.2019 г. на обща стойност 9932,97 лева. Процесуалният представител на страната поддържа, че ответното дружество извънсъдебно и преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение заплатил сумата в размер на 1116,40 лева, с която частично е погасено задължението по фактура № *****/31.07.2019 г., като непогасеното задължение на ответника е в размер на 8816,57 лева. В исковата молба са изложени твърдения, че ответното дружество е изпаднало в забава, поради което дължи обезщетение в размер на 964,92 лева върху главницата за периода от 01.10.2019 г. (денят, следващ настъпване на падежа на задължението по последната издадена от ищцовото дружество фактура № *****/16.09.2019 г.) до 28.10.2020 г. След подаване на исковата молба по делото е постъпила молба от ищеца, в която се сочи, че след издаване на процесната заповед за изпълнение ответникът е заплатил в полза на [фирма] сумата в размер на 500 лева с посочено от платеща основание „фактура № *****/24.08.2019 г. – частично“. Страната поддържа, че независимо от извършеното извънсъдебно плащане, предявява установителен иск за всички суми по заповедта. Направено е искане сторените от страната съдебни разноси в заповедното и в настоящото производство да бъдат възложени в тежест на ответника.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът чрез управителя си оспорва предявените иски по основание и размер. В подадения отговор са наведени доводи, че по делото не са ангажирани доказателства, от анализа на които да бъде установено, че ищецът е доставил описаните в процесните фактури стоки. В контекста на изложеното се сочи, че от представените ведно с исковата молба документи не се установява кои са лицата, приели стоките, както и че същите са действали от името на дружеството. При условията на евентуалност, в случай, че съдът приеме за установено наличието на валидна облигационна връзка между страните, по силата на което ответното дружество дължи на ищеца процесните суми, в подадения отговор са изложени твърдения, че ответникът е заплатил на ищеца сумата в размер на 500 лева в частично погашение на задължението по фактура № *****/24.08.2019 г. Направено е искане сторените от страната съдебни разноси да бъдат възложени в тежест на ищеца.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема следното:

В доказателствена тежест на ищеца по предявения иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ е да установи при условията на пълно и главно доказване валидно възникнало между страните облигационно правоотношение с предмет продажба на стоки, за които са издадени процесните фактури, елемент от съдържанието на което правоотношение е задължение на ответника да престира определена парична сума, явяваща се цена на стоките, и изпълнение на задължението за предаване на стоките на купувача. При

установяване на горните обстоятелства в доказателствена тежест на ответника е да установи при условията на пълно и главно доказване, че е заплатил цената на приетите стоки.

Страните не спорят, че са били в трайни търговски отношения с типично за уредения в Търговския закон договор за търговска продажба съдържание с предмет задължението на ищеца, в качеството на продавач да достави на ответника и прехвърли правото на собственост върху движими вещи (стоки) срещу цена, която ответното дружество, в качеството на техен купувач, се е задължило да заплати. Не се установява за изпълнението на това задължение страните да са уговорили срок, поради което приложима е разпоредбата на [чл. 327, ал.1 ТЗ](#), която предвижда, че купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получи, което означава, че задължението за плащане на цената е изискуемо от момента на получаване на стоките. Спорният по делото въпрос се поставя върху обстоятелството дали ищецът е изпълнил поетото задължение да достави по поръчка на ответника сладкарска продукция на посочената в исковата молба стойност.

В подкрепа на поддържаните в исковата молба твърдения като писмени доказателства по делото са приети фактури ведно със стокови разписки. От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, заключението по която съдът цени като обективно и компетентно дадено, се установява, че процесните фактури са включени в дневника за покупки по ЗДДС на ответното дружество и е ползван данъчен кредит. Експертът поддържа, че при съобразяване на извършено от ответника извънсъдебно плащане на сумата в размер на 1116,40 лева и в хода на делото на сумата в размер на 500 лева, непогасеното задължение по процесните фактури възлиза на стойност 8316,57 лева. Вещото лице след извършена в НАП справка относно сключени от ответника трудови договори в процесния период разяснява, че лицата подписали представените по делото стокови разписки са били в трудово правоотношение с [фирма] към момента на съставяне на документите.

Съдът намира, че осчетоводяването на фактурите свидетелства за приемане от ответника на доставените стоки и съответно задължаването му да заплати договореното възнаграждение за това. Осчетоводяването представлява извънсъдебно признание от страна на ответника за възникване в негова тежест на задължението за плащане на процесната сума, като признанието на неблагоприятни факти има доказателствена сила. Само по себе си отразяването на фактурата в счетоводството на ответното дружество представлява недвусмислено признание на задължението и доказва неговото съществуване / в този смисъл е и трайната съдебна практика намерила израз в *решение № 211 от 30.01.2012 г. по т. д. № 1120/2010 г. на ВКС, II т.о.*; *решение № 30 от 08.04.2011 г. по т.д. № 416/2010г., I т.о., ВКС*; *решение № 96 от 26.11.2009г. по т.д.№ 380/2009г. на ВКС, I т.о.*; *решение № 42 от 19.04.2010г. по т.д. № 593/2009г. на ВКС, II т.о.*; *решение № 166 от 26.10.2010г. по т.д.№ 991/2009г. на ВКС, II т.о.*; *решение № 23 от 07.02.2011г. по т.д.№ 588/2010г. на ВКС, II т.о.*, *решение № 228/07.01.2015 г. по т.д. № 3597/2013 г. на ВКС, I т. о.*, *решение 172 от 13.01.2016 г. по т, д. 2535/2013 г. на I т. о. и др./*. Без значение дали носят подпис на упълномощено лице или не, след като фактурите са постъпили при ответника, той не им се е

противопоставил, осчетоводени са редовно и след като в тях са обективирани всички съществени елементи във връзка с процесния договор за изработка – страни, обект и цена, ответникът е признал, че е налице изпълнение по договора - арг. чл. 182, изр. 2 ГПК и чл. 55, ал. 1 ТЗ, които предписват, че редовно водените търговски книги и записванията в тях могат да се приемат като доказателство между търговци за установяване на търговски сделки. Нещо повече, с осчетоводяването на процесните фактури, независимо дали е ползван или не данъчен кредит, ответникът е признал, че е реално е получил договореният между страни резултат. В допълнение следва да бъде отбелязано, че ответникът е извършил две частични плащания на задълженията по процесните фактури, което недвусмислено сочи за признание от страна на купувача, че продавачът е изпълнил надлежно задължението си по договора за търговска продажба.

Съдът намира за неоснователни доводите на ответника, че лицата приели стоките са действали без надлежна представителна власт, поради което [фирма] не дължи плащане на задълженията по процесните фактури. Съгласно [чл. 301 ТЗ](#), счита се, че търговецът потвърждава действията на лице действувало от негово име без представителна власт, ако не се противопостави веднага след узнаването им. С *Решение № 30/08.04.11 г. по т. д. № 416/10 г. на ВКС, I т.о., Решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/08 г. на ВКС, II т.о., Решение 44 от 31.03.2009 г. по т. д. 447/08 г. на ВКС, II т.о., Решение № 202 от 06.02.2012 г. по т. д. № 87/2011 г. на ВКС, II т.о., Решение № 18 от 04.04.2014 г. по т. д. № 24/2013 г. на ВКС, I т.о.* и други, е прието, че [чл. 301 ТЗ](#) установява презумпция за мълчаливо съгласие на търговеца със сключената без представителна власт сделка, ако не се е противопоставил веднага след узнаването ѝ. Извод за *липсата* на противопоставяне от страна на търговеца би могъл да бъде направен при наличие на данни за отразяване на издадената фактура по договора в счетоводството на дружеството, включването ѝ в дневника за покупко-продажби по ДДС, ползването на данъчен кредит какъвто е именно разглеждания случай.

Предвид изложеното съдът намира, че ответното дружество дължи заплащане на непогасената цена на доставените стоки по процесните фактури, като на основание чл. 235, ал. 3 ГПК съдът съобрази извършеното от ответника частично плащане на сумата в размер на 500 лева в погашение на задължението по фактура № *****/24.08.2019 г.

В доказателствена тежест на ищеца по обусловения иск с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД е поставянето на ответника в забава, нейният начален момент и размерът на обезщетението.

Съгласно Решение № 89/30.06.2010г. по т. д. № 985/2009г., по описа на ВКС, I ТО, постановено по реда на [чл. 290 ГПК](#) / в редакцията на процесуалния закон преди измененията обнародвани с ДВ бр. 86/27.10.2017г./ и посочените в същото – Решение № 178/21.10.2009г. по т. д. № 192/2009г. и Решение № 29/07.05.2009г. по т. д. № 535/2008г. на ВКС, ТК, представляващи уеднаквена практика за съдилищата, неизпълнението на едно парично задължение е винаги забавено, като кредиторът би могъл да търси от длъжника мораторно обезщетение. Съгласно общото правило на [чл. 86, ал. 1 ЗЗД](#) длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Когато задължението е

срочно, длъжникът изпада в забава след изтичане на срока, а когато няма ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, когато бъде поканен от кредитора, съобразно нормата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД. Издадената и приета фактура има действието на покана за плащане на изискуемото възнаграждение - чл. 84, ал. 2 ЗЗД, в който смисъл е и Решение № 158 от 07.11.2013 г. по т. д. № 1128/2011 г. на I т. о. на ВКС. В конкретния случай, задължението за заплащане на цената на получените стоки е срочно, тъй като изискуемостта му е настъпила след изтичане на 14 дни от деня, следващ предаването на стоките (чл. 303а, ал.3 ТЗ), като покана не е била необходима, както неоснователно твърди ответникът, съответно последният е изпаднал в забава, след изтичане на 14 дни от деня, следващ приемане на стоките.

С оглед диспозитивното начало в граждански процес съдът е длъжен да разгледа претенцията за обезщетение за забава в рамките на заявления от ищеца период от 01.10.2019 г. до 28.10.2020 г. Съгласно чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците в редакцията му до 14.05.2020 г. - до отмяната на извънредното положение при забава за плащане на задължения на частноправни субекти, длъжници по договори за кредит и други форми на финансиране (факторинг, форфетинг и други), предоставени от банки и финансови институции по чл. 3 ЗКИ, включително когато вземанията са придобити от други банки, финансови институции или трети лица, и по договори за лизинг, не се начисляват лихви за забава и неустойки, задължението не може да бъде обявено за предсрочно изискуемо и договорът не може да бъде развален поради неизпълнение, както и не може да бъдат изземвани вещи. Предвид ЗМДВИП в редакцията до 14.05.2020 г. за периода 13.03.2020 г. – 14.05.2020 г. не се дължи лихва върху просрочената главница.

Размерът на законната лихва е нормативно определен, на основание чл. 86, ал. 2 ЗЗД – основният лихвен процент на Българската народна банка за периода, увеличен с 10 пункта (Постановление № 100 от 29 май 2012г. за определяне размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, в сила от 01.07.2012г. – отм. и Постановление № 426 на МС от 18.12.2014г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения в сила от 01.01.2015г.).

От приетото по делото заключение по допусната съдебно-счетоводна експертиза се установява, че размерът на обезщетението за забава за процесния период при съобразяване на разпоредбата на чл. 6 ЗМДВИП възлиза на сумата в размер на 889,01 лева, до който размер предявеният иск се явява основателен, като за разликата до пълния предявен размер от 964,93 лева претенцията следва да бъде отхвърлена.

Съгласно указанията дадени в т.12 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК, постановено по някои спорни въпроси на заповедното производство, съдът по предявения по реда на чл. 415 ГПК иск, съобразявайки изхода на спора разпределя отговорността за разноските, както в заповедното, така и в исковото производство.

С оглед изхода на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в тежест на ответника следва да бъдат възложени направените по делото разноски съразмерно на уважената част от исковите, като при изчисляване на размера на дължимите разноски не следва да бъде взето предвид обстоятелството, че ответникът е погасил в хода на делото част от задължението си по една от процесните фактури, а единствено по съразмерност на отхвърлената част от предявеният иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД. С определение № 270/05.10.2016 г. по ч. гр. д. № 3846/2016 г. по описа на ВКС, I ГО е разяснено, че въпросът за присъждане на сторените в производството разноски е обусловен от поведението на ответника и дали той е дал повод за завеждане на делото. С Определение № 674/23.11.2011 г. по ч. гр. дело № 597/2011 г. по описа на ВКС, IV ГО е прието, че отговорността за разноски като гражданско облигационно правоотношение е правото на едната страна да иска и задължението на другата страна да плати направените разноски от страната, в чиято полза съдът е решил делото. При погасяване на изискуемо задължение в хода на производството, което обуславя неоснователност на иска, именно ответникът с поведението си (неизпълнявайки парично задължение с настъпил падеж) е дал повод за завеждане на делото, тъй като не е погасил дълга си преди процеса. Без значение е причината, поради която не е изпълнил. Достатъчно е, че именно липсващото доброволно изпълнение е принудило ищеца да потърси съдебна защита на правото си, съответно извършените с оглед тази защита разходи ще следва да му бъдат възстановени от ответника.

Направените от ищеца разноски в заповедното производство възлизат на сумата в размер на 735,63 лева, от които държавна такса и размер на 195,63 лева и заплатено в брой адвокатско възнаграждение в размер на 540 лева. Съдът намира, че възражението на процесуалния представител на ответника за прекомерност на уговореното и заплатено адвокатско възнаграждение се явява неоснователен доколкото заплатената сума се явява по – ниска от минималния размер съгласно чл. 7, ал. 2 вр. ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения / в редакцията преди измененията обнародвани в ДВ бр.88 от 4 ноември 2022 г./. Предвид изложеното и при съобразяване на частта от претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, която се явява неоснователна, ответникът следва да заплати направените от ищеца разноски по заповедното производство размер на 729,92 лева.

Направените от ищеца разноски в настоящото производство възлизат на сумата в размер на 1625,63 лева, от които сумата в размер на 195,63 лева внесена държавна такса, 350 лева депозит по допусната съдебно-счетоводна експертиза и 1080 лева заплатено адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на страната. При определяне на размера на дължимите от ответника разноски за адвокатско възнаграждение следва да бъде взето предвид своевременно заявеното от процесуалния представител на [фирма] възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 ГПК. Уговореният и заплатен адвокатски хонорар в размер на 1080 лева отнесен към цената на исковата претенция, правната и фактическа сложност на спора обусловена от предявените икове, обема на ангажираните по делото доказателства и извършените от представителя на ищцовото дружество процесуални действия, се явява

прекомерен, поради което следва да бъде намален до минималният размер по чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, а именно 819,07 лева. Следва да бъде отбелязано, че разпоредбата на чл. 7, ал. 9 от Наредбата не намира приложение в разглеждания казус доколкото процесуалният представител на ищеца се е явил в едно единствено открито съдебно заседание. Предвид изложеното и по съразмерност на частта от претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, която се явява неоснователна, ответникът следва да заплати направените от ищеца разноси в размер общо на 1354,11 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявени от [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], против [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], обективно кумулативно съединени иски по реда на чл. 422 ГПК, че ответникът дължи на ищеца на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ сумата в размер на **8316,57 лева**, представляваща непогасена цена на доставени стоки по четири броя фактури (фактура № ****/31.07.2019 г., фактура № ****/24.08.2019 г., № фактура ****/31.08.2019 г. и фактура № ****/16.09.2019 г. на обща стойност 9932,97 лева), ведно със законна лихва за забава върху вземането от подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на 29.10.2020 г. до окончателното му погасяване, и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата в размер на **889,01 лева**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 01.10.2019 г. до 28.10.2020 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение от 14.12.2020 г. по ч. гр. д. № 54990/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 127 състав, КАТО ОТХВЪРЛЯ предявеният иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД във вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ за разликата над уважената част до пълния предявен размер от 8816,57 лева, като погасен посредством плащане в хода на делото и предявеният иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважената част до пълния предявен размер от 964,92 лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], да заплати на [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата в размер на 729,92 лева, представляваща сторени съдебни разноси в заповедното производство.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], да заплати на [фирма], ЕИК [ЕИК], със седалище и адрес на управление в [адрес], на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата в размер на 1354,11 лева, представляваща сторени съдебни разноси в исковото производство.

ПРИ ВЛИЗАНЕ В СИЛА на решението, ч. гр. д. № 54990/2020 г. по описа на Софийски районен съд, да се върне на състава, като се приложи заверен препис от

настоящия съдебен акт.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от съдебния акт на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____